

Remissvar på betänkandet Straffrättsliga åtgärder mot deltagande i en väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation (SOU 2016:40)

Säkerhetspolisen vill utifrån de intressen myndigheten har att bevaka lämna följande synpunkter på betänkandet.

Deltagande i stridsrelaterad verksamhet i en väpnad konflikt utomlands till stöd för en terroristorganisation

Säkerhetspolisen delar utredningens bedömning att de gärningar varigenom en person kan anses delta i en väpnad konflikt redan i dag är straffbara i mycket stor utsträckning och att det straffria området därmed är högst begränsat. Förslaget om en ny straffbestämmelse kan ha en avhållande effekt på personer som överväger att resa utomlands för att främja en terroristorganisations deltagande i en väpnad konflikt. Det finns ett signalvärde i förhållandet att straffansvaret föreslås omfatta inte bara stridshandlingar utan även handlingar av mer understödande karaktär. Bestämmelsen fyller vidare en viss lucka i lagstiftningen och ger därmed utökade möjligheter att ställa personer till svars för handlingar som i och för sig kan vara straffvärda. Enligt Säkerhetspolisen väcker dock förslaget frågor om avvägningen mellan en effektiv allmänpreventiv lagstiftning och möjligheterna att utreda, bevisa och lagföra gärningarna. Eftersom i stort sett samtliga aktörer, enligt Säkerhetspolisens erfarenhet, anger att de ska ägna sig åt respektive har ägnat sig åt sjukvård eller humanitärt hjälparbete kan Säkerhetspolisen förutse stora svårigheter med att styrka den påstådda gärningen. Därtill kommer att det kräver utredning av förhållanden och omständigheter i en konfliktzon.

Som Säkerhetspolisen anförde i lagstiftningsarbetet om terrorismresor kan ytterligare kriminalisering också få negativa konsekvenser för det brottsförebyggande arbetet. Sannolikt skulle den nu föreslagna straffbestämmelsen för Säkerhetspolisens del innebära en viss ökning i antalet inledda förundersökningar. När en förundersökning har inletts och

Datum
2016-10-20Diarienummer
673167

en aktör reser utomlands får Försvarets radioanstalt inte längre lämna information till Säkerhetspolisen om det som förundersökningen rör. Säkerhetspolisen tappar därmed förmågan att bedöma aktörens avsikt och förmåga att begå terroristrelaterad brottslighet i Sverige eller ett annat land. Säkerhetspolisen vill återigen framhålla att för att inte Sveriges förmåga att förhindra terroristattentat påtagligt ska försämrats är det ytterst angeläget att snarast se över möjligheterna för Försvarets radioanstalt att delge underrättelseinformation till Säkerhetspolisens underrättelseverksamhet trots att förundersökning har inletts.

Användning av preventiva tvångsmedel

Säkerhetspolisen anser att det bör finnas möjlighet till användning av preventiva tvångsåtgärder och inhämtning av elektronisk kommunikation i underrättelseverksamheten för de föreslagna straffbestämmelserna i 4, 5 b och 5 c §§ lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet, även för sådana brott av normalgraden. En möjlighet att använda preventiva tvångsmedel och inhämtning av elektronisk kommunikation ger bättre förutsättningar att förebygga och förhindra brottsliga gärningar. Utan en sådan möjlighet kommer den utvidgade kriminaliseringen främst att kunna tillämpas reaktivt, dvs. när en person återvänder till Sverige och det finns bevisning om att han eller hon deltagit i stridsrelaterad verksamhet i en väpnad konflikt.

En utvidgning av straffansvaret för olovlig värvning

Säkerhetspolisen tillstyrker förslaget.

Tillträde till Pekingprotokollet och Pekingkonventionen

Säkerhetspolisen tillstyrker förslagen.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Per Lagerud. Föredragande har varit verksjuristen Ewa Bokwall.

Per Lagerud
Chefsjurist

Ewa Bokwall
Verksjurist